

ARTS
EQUAL

A young girl with braided hair, wearing a red t-shirt, is in the foreground, holding a long, flowing orange ribbon high above her head with her right arm. She is looking towards the camera with a slight smile. In the background, a woman in a black top and dark pants is also holding a ribbon, and another person in a light blue shirt is visible. The setting appears to be a large indoor space, possibly a gymnasium or a dance studio, with a blue mat on the floor and a dark wall in the background.

Taide ja hyvinvointi: Katsauksia kansainväliseen tutkimukseen

Prof. Kai Lehikoinen
CERADA – Centre for Educational Research and Academic Development in the Arts
Taideyliopisto
25.10.2017

ArtsEqual

- Suomen historian suurin taiteen ja taidekasvatuksen tutkimushanke (2015-2022); yli 90 tutkijaa; 50 vuorovaikutuskumppania
- Taideyliopiston koordinoima; SA:n Strategisen tutkimusneuvoston rahoittama (3,9 M € 2015-17; jatko selviää lähiviikkoina)
- Fokus: taiteen ja taidekasvatuksen palvelujen tasa-arvoinen saavutettavuus ja vaikutukset
- Kysyy: Miten taide ja kulttuuri julkisina palveluina voivat lisätä yhteiskunnallista tasa-arvoa ja hyvinvointia 2020-luvun Suomessa?
- Tuottaa: tietoa ja toimenpidesuosituksia päätöksenteon tueksi

Taide

Taiteisiin osallistumisesta hyvinvointia ja ratkaisuja

- nuorten sosiaaliseen eriarvoistumiseen
- ikääntymisen haasteisiin
- yksinäisyyteen
- kotoutumiseen ja osallisuuteen
- kulttuurien välisiin jännitteisiin
- mielenterveyden haasteisiin

Taidekokemus keskeisenä

- edellyttää taiteen ydinsisältöjä, osaavia taiteilijoita ja taidekasvattajia
- syntyy taiteen kohtaamisessa ja taiteisiin osallistumisessa
- kyse taiteen saavutettavuudesta ja oppimisesta
- yhteiskunnallisesti vastuullinen taidetoiminta purkaa eriarvoisuuden mekanismeja ja on mukaansa ottavaa

(Kulttuuri)hyvinvointi

- vapautta ja mahdollisuuksia olla ja toimia siten, että elämästä tulee merkityksellinen
- kulttuurisen ja sosiaalisen pääoman lisääntymistä
- ihmisen toimijuuden, kykyjen ja toiminnan vahvistumista
- kulttuuristen tarpeiden täyttymistä

Kulttuuriset perusoikeudet

- oikeus osallistua taiteisiin ja kulttuuriin, kehittää itseään ja yhteisöään niiden avulla sekä mahdollisuus ilmaista itseään vapaasti
- turvattu perustuslaissa ja kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa
- kuuluvat kaikille – läpi elämänkaaren ja kaikissa elämäntilanteissa
- eivät toteudu yhdenvertaisesti

Taiteen vaikutuksista

- tutkittu paljon
- tulosten mittaaminen haasteena
- ulkoisten tekijöiden vaikutusta vaikea erottaa
- pitkäaikaisia vaikutuksia vaikea huomioida
- kulttuuriset vaikutukset ovat suhteellisia: keskeisinä kokemukset, elämykset, merkityksenanto

SISÄLLYS

7 Johdanto

Kai Lehtikoinen ja Elise Vanhanen

31 Taide, taiteellinen toiminta ja nuorten hyvinvointi

Liisa Laitinen

47 Taide, taidetoiminta ja niiden vaikutukset

ikäntyneiden hyvinvointiin

Helena Malmivirta

61 Taiteisiin osallistumisen hyvinvointivaikutukset

ja maahanmuuttajat

Elise Vanhanen

71 Taide, taiteellinen toiminta ja vammaisten henkilöiden

ja erityistä tukea tarvitsevien hyvinvointi

Katja Sutela

85 Taide, taiteellinen toiminta ja mielenterveys

Liisa Laitinen

Taide ja hyvinvointi

**Katsauksia
kansainväliseen
tutkimukseen**

toimittaneet

*Kai Lehtikoinen ja
Elise Vanhanen*

**TAIDE-
YLIOPISTO**

ARTSEQUAL

www.artsequal.fi

Rahoittaja

Konsortiopartnerit

